

РЕШЕНИЕ

№ 1217

гр. София, 01.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Кристина Филипова
Даниела Христова

при участието на секретаря Мария Г. Паскова
като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20231000501118 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл.ГПК.

С решение от постановено по гр.д.№ 2921/2020г. по описа на СГС, ГО, 19 състав, е частично уважен иск с правно основание чл.432 КЗ вр.чл.52 ЗЗД, като ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп” АД е осъден да заплати в полза на **М. А. К. и К. Г. С.** сумата от по 120 000 лв., за причинените им неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие настъпилата смърт на техния общ наследодател при ПТП, настъпило на 27.04.2019г., ведно със законната лихва от 11.05.2021г. до окончателното и изплащане, както и сумата от 1136,36лв., представляващи разноски по делото, съобразно уважената част от иска.

Със същото решение е отхвърлен искът за неимуществените вреди за разликата над по 120 000 лв. до пълния размер на претендираното обезщетение от 220 000 лв., като неоснователен в тази част.

Присъдени са разноски, като ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп” АД е осъден да заплати на основание чл. 38 ал.1 т.2 ЗА на адв. Л. Г. сумата 12 087, 27 лв. - адвокатско възнаграждение, а на основание чл. 78 ал.6 ГПК по сметка на СГС сумата от 9 790, 91 лв. - ДТ и разноски, платени от бюджета на съда.

По компенсация К. Г. С. и М. А. К. са осъдени да заплатят на основание чл.78 ал.3 ГПК в полза на ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп” АД сумата от 5 828,18 лв. - разноски.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението са депозирани две въззивни жалби и от

двете страни по делото.

Жалбоподателите-ищци М. А. К. и К. Г. С. оспорват решението в неговата отхвърлителна част за разликата над присъдените по 120 000 лв. до по 220 000 лв. и молят съда да увеличи размера на присъденото обезщетение с още по 100 000 лв. за всеки от тях. Посочват, че приетите за дължими размери на сумите от по 180 000 / редуцирани на по 120 000 лв. поради неправилно приет принос от страна на пострадалия за настъпване на процесното ПТП / са занижени и не кореспондират с реално установения обем от болки и страдания, дългото съвместно съжителство между починалия и двамата ищци приживе, градените повече от 20 години взаимоотношения, основани на взаимно разбирателство, уважение и подкрепа. Приживе починалият е бил силна морална и материална опора за двамата ищци. Тежката загуба, настъпила в резултат на усложнение от тежките и несъвместими травми с живота и здравето на пострадалия, е оставила незаличим белег върху съзнанието и на двамата, а те са били безпомощни свидетели на неговата бавна и мъчителна смърт. Първият ищец е загубил своя баща и това е променило живота му в негативен аспект. Това се е отразило крайно тежко върху неговата психика и то в момент, когато е започнал осъзнато да чувства нуждата и подкрепата на своя баща. Необратимата загуба не само е прекъсната градената с години морална и материална опора, която синът е имал в негово лице, но и е прекъснала по един особено мъчителен и тежък за ищеца начин силната духовна и емоционална връзка между тях. Втората ищца е била на смяна в Пирогов, когато в лицето на поредния пациент по спешност е разпознала тежко пострадалия си спътник, когото сутринта е изпратила на работа. При вида на травмите му тя е изпаднала в тежък емоционален шок, от който никога няма да може да се отърси, а той е оставил траен белег в съзнанието ѝ. Тя е правела всичко зависещо от нея, за да му помогне, но е била безпомощен свидетел не само на агонията, при която съпругът ѝ се е влошавал. Тя е загубила своя най-близък спътник в живота си в момент, от който тепърва е започвала да има все по - голяма нужда от морална и материална подкрепа. Посочват, че продължителното съвместно съжителство, съпътствано от взаимно уважение и разбирателство приживе, мъчителната му и неочаквана смърт, прекъснала завинаги и необратимо градените с години взаимоотношения, е сигурна и предвидима предпоставка за продължително страдание, което следва да се обезщети не само за минал период, но и да обхване целия бъдещ такъв по смисъла на чл.51 ал.1 ЗЗД. Бъдещите страдания следва да се включат в обхвата на обезщетението, особено предвид тежестта на случая.

На второ място оспорват решението и в частта досежно наличието на съпричиняване. Считат, че принос от страна на пострадалия не е налице за настъпване на пътния инцидент, тъй като същият не е пресичал, нито е бил непредвидимо и внезапно препятствие на пътя на ватмана на авариралата трамвайна мотриса. Пострадалият е действал при условията на крайна необходимост и не е извършил неправилно действие, с което да се е поставил в опасност и да предизвика или подпомогне настъпване на ПТП. Пострадалият не е имал неправомерно поведение и не е нарушил конкретна разпоредба по ЗДвП, поради което принос от негова страна няма. Единствено ватманът на трамвайната мотриса е отговорен за

настъпилото ПТП, поради неправилно боравене с уредите на управляваната мотриса. Той не е проявил необходимото внимание и не е бил достатъчно предпазлив, знаейки, че пред мотрисата има човек, който не може да реагира при евентуално потегляне. Пострадалият не е могъл, а и не е бил длъжен да очаква подобно неправомерно поведение от страна на ватмана на авариралата мотриса. Ето защо считат, че принос от страна на пострадалия не е налице, нито е доказан от ответното дружество, чиято е тежестта за установяването му. Претендира разноси.

Жалбоподателят-ответник ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД оспорва решението в неговата осъдителна част - за разликата над 60 000 лв. до 120 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди за ищцата К. и над 50 000 лв. до присъдените 120 000 лв. за ищеца С. и моли съда да го отмени в тази му част и да отхвърли претенциите като неоснователни в тази им част. Посочва, че определената от съда като справедлива сума не е адекватна и съразмерна с претърпените от ищите болки и страдания. Присъденото обезщетение е в разрез с принципа за справедливостта, социално-икономическата обстановка в страната към 18.08.2019г., както и установената съдебна практика. От разпитите на свидетелите, поискани от ищите за доказване на търпените болки и страдания от тях се установяват обичайните за българското общество сплотеност и взаимопомощ между членовете на семейството - „Не се различаваха взаимоотношенията им с тези на останалите семейства. Съвсем нормално семейство си бяха“ /св.М./; „С годините, със зет ми и сестра ми се събирахме на почивки, християнски празници, обичаи. . Нормални взаимоотношения си имаха..“, **“св. К./**. На следващо място, и двамата свидетели не предоставят подробна и ясна информация за търпени болки и страдания в претендираните обеми. От разпита става ясно, че контактите им с ищите са по- скоро свързани със спорадични съвместни почивки и празнични поводи. Данните, които поднасят касаят основно период, предхождащ процесното събитие, а за периода последващ ПТП данните са общи, сочещи за обичайното ниво на тъга от загубата на близък човек, като за продължителността на тези претендирани неимуществени вреди ищите не са провели доказване да отговаря на твърденията в исковата молба. В този смисъл, при кредитирането и обсъждането на показанията на свидетелите съдът не е съобразил гореизложеното, а именно, че гласните показания не могат да послужат като единствен и категоричен източник на данни за доказване на твърдените болки и страдания в претендираните размери. Счита сумите от 120 000 лева за ищцата К. и 100 000 лева за ищеца С. за справедлив размер на търпените от тях неимуществени вреди, съгласно събраните по делото доказателства и съдебната практика за релевантния период, като исковете за сумата над посочените размери следва да бъдат отхвърлени.

На следващо място, правилно съдът приема, че е налице принос от страна на пострадалото лице за настъпване на вредоносния резултат. Намира за неправилно обаче, че този принос се равнява на 1/3. По делото безспорно се доказва, че пострадалият е нарушил разпоредбите на чл.126, т.5, 6 и 10 от Кодекса на труда, чл.33 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, както и инструкциите, проведени от работодателя му по БЗР,

правомощията и задълженията по длъжностната му характеристика. За горното по делото са представени, неоспорени от страните и приети от съда писмени доказателства, от които е видно, че пострадалото лице е било запознато с изискванията за безопасни условия на труд и въпреки това не е спазвало съзнателно същите т.е. основната причина за настъпване на ПТП е поведението на пострадалия, който поради неспазване на правилата за безопасност на работа е станал причина за настъпване на процесното ПТП, респ. вредите от същото. Въпреки знанието за необходимото му поведение, пострадалият е проявил не само професионална небрежност, но и не е предприел елементарни мерки за предпазването си от вреди, а тъкмо обратното, заел е позиция, в която е направил неизбежно настъпването на вредите. От друга страна, поведението на другия участник в събитието е прието за виновно и противоправно с влязъл в сила акт на наказателния съд и по силата на чл.300 ГПК тези факти и обстоятелства са задължителни за съда, разглеждащ гражданскоправния спор. В конкретния случай поведението на делинквентна действително е допринесло за настъпване на вредите, но равнозначен принос е налице и от страна на пострадалия. И двамата водачи са били запознати със споменатите правила за безопасност, и двамата са били наясно, че при извършваните дейности не следва да заемат позиции в габаритите на мотрисите. Водачът на придвижилата се мотриси не е могъл и не е бил длъжен да знае, че пострадалият ще заеме именно такава позиция при извършване на маневрата от прикачващата мотриси, при това при ограничена видимост за водача й. Затова моли приносът да бъде увеличен до 50%. Претендира разноски.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно съединени иски с правно основание чл. 432 КЗ вр.чл.45 и чл.52 ЗЗД.

Ищците К. Г. С. и М. А. К. твърдят, че на 18.08.2019 г., около 08.50 часа, в гр. София е настъпило тежко ПТП на бул. „Цар Борис III“ в района на спирка на МГТ № 9583 „ж.к. Бъкстон“ между две трамвайни мотриси. Твърди се, че водачът на трамвайна мотриси модел Т6М-700 - ватман Д. З. Д. нарушил правилата за движение, като по невнимание извършил маневра „заден ход“ по обособеното трамвайно трасе на бул. „Цар Борис III“ с посока на движение към бул. „Овча купел“ и в района на спирката на СГТ затиснал друг ватман Г. С. С.. Пострадалият бил транспортиран по спешност в централната реанимация на УМБАЛСМ „Пирогов“, но починал на *****г., поради тежките и несъвместими с живота и здравето травми. Твърди се, че първият ищец е син на починалия, а втората ищца е негова бивша съпруга, която след кратка раздяла с починалия отново заживяла с него на съпружески семейни начала, считано от 2011 г. до смъртта му. Твърди се, че приживе на С. тримата живели в общо домакинство, в условията на взаимност, изключителна близост, доверие и разбирателство. Шокът от случилото се бил непреодолим и подсилен от факта, че ищцата работила в шокова зала на УМБАЛСМ „Пирогов“, където видяла любимия си непосредствено след ПТП-то, което значително утежило нейните страдания. Претендира

сумата от по 220 000 лв. за всеки от тях, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, ведно със законна лихва и сторените разноски.

Ответникът ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, оспорва исковете като прекомерно завишени с оглед датата на настъпване на деликта - 2019г., като релевира възражение за съпричиняване от страна на починалия, който е нарушил разпоредбите на чл.126, т.5, 6 и 10 от Кодекса на труда, чл.33 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, както и инструкциите, проведени от работодателя му по БЗР, правомощията и задълженията по длъжностната му характеристика. Същият е бил многогодишен служител на Столичен автотранспорт ЕАД, заемал длъжността ватман и неговото поведение се намира в пряка причинно-следствена връзка с настъпилия вредоносен резултат. Претендира разноски.

От фактическа страна се установява, че на 18.08.2019 г. в гр. София, ж.к.Бъкстон, бул.Цар Борис III на трамвайно трасе в района на спиркова табела на СМГТ № 0583 при управление на МПС - трамвайна мотриса, Д. З. Д. извършил маневра „потегляне“ в нарушение правилата за движение по пътищата - чл. 77 ал.1 ППЗДвП, без да се убеди, че няма да застраши останалите участници в движението и причинил ПТП, като при потегляне управляваната от него трамвайна мотриса с предната си част притиснала намиращия се на релсовия път ватмана Г. С. С. към неговата аварирала трамвайна мотриса, докато се опитвал да я прикачи с шанга и болт, при което последният получил тежка гръдна травма, в следствие на което починал на ***** г.

Горното се установява от присъда от 16.12.2021 г. по нощ 3917/2021 г. по описа на СГС, НО, 24 състав, влязла в законна сила на 01.01.2022г., с която Д. З. Д. е признат за виновен в това, че на 18.08.2019 г. в гр. София, ж.к. „Бъкстон“ бул. ”Цар Борис III” на трамвайно трасе в района на спиркова табела на СМГТ № 0583 с посока на движение от бул. „Иван Евстатиев Гешов“ към бул.„Овча купел“ при управление на МПС - трамвайна мотриса “TRAMWAI”, модел “Т6М-700” с инв. № TR701, извършил маневра „потегляне“ в нарушение правилата за движение по пътищата, съдържащи се в разпоредбата на чл.77 ал.1 ППЗДвП, без да се убеди, че няма да застраши останалите участници в движението и причинил ПТП с Г. С. С. /негов колега-ватман/, като при потегляне управляваната от него трамвайна мотриса с предната си част притиснала намиращия се на релсовия път С. към аварирала трамвайна мотриса „TRAMWAI“, модел Т8М-700 М IT с инв. № TR24Q6, при което последният получил тежка гръдна травма, в следствие на което по непредпазливост причинил смъртта на Г. С. С., настъпила на ***** г., като след деянието направил всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия.

Следователно и на основание чл.300 ГПК за настоящата инстанция е задължителен изводът на наказателния съд относно това дали деянието е извършено или отрецено, дали е противоправно и дали деецът е виновен. Присъдата не е задължителна за гражданския съд в частта по отношение поведението на лицата, за които това не е предвидено от НК като елемент от фактическия състав на деянието, а преценяването на степента на допринасянето е възможност предоставена само на гражданския съд. Именно в тази насока са основните

възражения, релевиращи в жалбите.

Злополуката, настъпила в резултат на реализирано на 18.08.2019г. ПТП, е приета за трудова, видно от Разпореждане № 23695 от 04.10.2019г. на НОИ, Териториално поделение - София град. От страна на "Столичен електротранспорт" ЕАД не е изплащано обезщетение на наследниците на починалия Г. С. С., заемал длъжност "ватман" сл. №*** в трамвайно депо "Красна поляна" към датата на смъртта - *****Г.

От заключението на депозираната на л.161 комплексна автотехническа и медицинска експертиза, прието от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните се установява, че на 18.08.2019г. трамвайна мотриса „Tramvai T8M-700M1T“ инв. № TR2406, управлявана от Г. С. С., се движи по трамвайното трасе на булевард „Цар Борис III“ с посока от булевард „Ив. Ев. Гешов“ към булевард „Овча купел“. В района на СМГТ № 0583 „ж.к. Бъкстон“ мотрисата аварира, видно от Бюлетин за аварии, поради увреден джойстик. **След него в същата посока** се е движила трамвайна мотриса „Tramvai T6M-700“ инв. № TR701, управляван от деликвентна Д. З. Д.. Водачът спира зад авариралата мотриса и двамата ватмани решават да прикачат мотрисите една към друга, за да освободят трасето.

Съгласно Инstrukция за прикачване на мотрисите, задната мотриса се придвижва на разстояние, по малко от дължината на щангата и спира, като осигурява мотрисата против потегляне. Извършва се прикачване на щангата към мотрисите към теглителните кутии, след което задната мотриса **потегля назад до изправяне на щангата**, спира на място, и се монтира **щифт** за блокиране на щангата против сгъване.

Съгласно свидетелските показания, водачът С. се е намирал между двете мотриси и е контролирал щангата за прикачване към мотрисите. Водачът на задната мотриса е потеглил напред, вместо назад, щангата е подпряла в мотрисата, като най-вероятно не е била закачена в теглителната кутия, и мотрисата, управлявана от Д., се е придвижила напред и е притиснала тялото на намиращия се пред него Г. С. към авариралата мотриса. Няма данни за технически причини за настъпване на произшествието, поради което вещите лица стигат до извод, че причините са от субективните действия на водачите с органите за управление и неизпълнение на инструкциите за правилно прикачване на мотрисите. Съгласно протокол за оглед на местопроизшествието, участъкът от трамвайното трасе е без наклони, хоризонтален, поради което не е възможно самопотегляне на мотрисата вследствие собствената маса.

Първоинстанционният съд правилно е приел, с оглед очертания механизъм на ПТП при прикачване на аварирала трамвайна мотриса с прикачни щанги следва да се има предвид, че редът за извършване на такова прикачване е очертан в Правилата за работа на ватмана в „Столичен електротранспорт" ЕАД, / л.67/. В раздел V на тези правила са очертани общите правила за безопасност при извършване на прикачване на трамваен подвижен състав в т.1.11 е посочено, че минимално необходимия брой хора за извършване на прикачване на трамваен ПС е двама души. В т.3.5 от правилата е посочено, че при извършване на маневра за прикачване и сближаване на мотрисите хората, заети с дейностите стоят **извън габарита** на

мотрисите респ. в т.4.6 от правилата е посочено, че не се допуска присъствие в габарита на персонал по време на извършване на маневрите по сближаване на прикачваните трамвайни мотриси.

Съгласно инструкция за прикачване на трамвайни мотриси, със съставни прикачни щанги, се извършва при следната последователност на действията /която очевидно не е спазена/ :

Мотрисата, която ще извърши теглени или бутане, се приближава и спира на разстояние около 2 до 3 метра, Изважда се щифта на предната теглителна кутия, Изважда се фиксиращия щифт, Завъртане на горната щанга вдясно, докато склучи приблизително прав ъгъл, Мотрисите се сближават докато разстоянието между предната теглителна кутия и главата на теглителната щанга стане 150-200мм., Главата на щангата се поставя в предната теглителна кутия и се фиксира със щифт, Мотрисите се раздалечават до изправяне на теглителната щанга, Двете части на щангата се фиксират чрез щифта, Щифтовете се осигуряват против изваждане, Извършва се проверка на елементите на съоръжението.

Видно от данните по делото е проведен опреснителен инструктаж от работодателя в периода 11-13.05.2017 г. относно механизма при прикачване на трамвайни мотриси, на който пострадалият е присъствал. Обстоятелството, че към момента на ПТП се е намирал между двете мотриси т.е. в периметъра на техните габарити се установява от показанията на св. Д. Д., както и от присъдата на наказателния съд, съгласно която С. се е намирал на релсовия път. Така св.Д. казва „.... Пострадалият водач беше между двете мотриси. Той в последствие влезе, защото трябваше да закачи болта. При самото спиране той беше отстрани и после влезе да закачи болта. Аз го видях, че влиза“. Преди да тръгнем да се прикачваме „френът“ /спирачката/ беше навъртян дотолкова, че да може да има ход, да пълзи просто. Скоростта на моята мотриса е била минимална, за да могат да се приближат една до друга мотрисите. Аз не съм се движил, аз съм дал първи кран, за да могат да се доближат мотрисите, да се допрат щангите. Колегата беше на разстояние 50 см. Не бяха разпънати щангите, за да получи това нещо и разстоянието е много малко. Той отскочи и аз веднага дадох на спиране и слязох, за да видя какво е станало. Двете мотриси се бяха доближили и се бяха ударили, а колегата беше отстрани на трамвая. Беше ударен от трамвая и беше отстрани, не беше затиснат между двата трамвая. Аз не съм видял как го удрям. Аз нищо не съм видял. Усетих как мотрисата отскочи. Като слязох видях, че той беше паднал на земята и се обадох на Центъра."

Това поведение съставлява нарушение от страна на пострадалия на установените правила за безопасност при извършване на техническата дейност по прикачване на трамвайни мотриси, което като краен правен извод мотивира настоящия съдебен състав да приеме, че с поведението си същият е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат. Идентичен извод в тази насока дава и заключението на КСМАТЕ, в която вещите лица са посочили, че причина за ПТП-то са субективните действия и на двамата участници в същото /на водача на авариралата мотриса и на пострадалия/.

Правилни и напълно законосъобразни са изводите на първа инстанция, че поведението на пострадалия се намира в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП, тъй като не

е спазил горепосочените правила за безопасност при скачване на двата трамвая и главно последователността на действията, въпреки наличието на дългогодишен стаж и професионален опит. Тук следва да се отчете безспорно, че поведението на Д. /който не е спрял напълно спирачката, а само е натегнал френът, така че мотрисата да пълзи до предната, поради което е отскочила напред/ е обуславящо т.е. първопричината за настъпване на ПТП, а това на С. е обусловено. В този ред на мисли САС определя съпричиняването в размер на 20%, а не 30%.

От удостоверение за наследници е видно, че починалият е баща на ищеца респ. е оставил за наследник по закон един син К., който безспорно разполага с активна материално-правна легитимация. Ищцата К. е бивша съпруга на пострадалия и настояща преживяла фактическа съжителка на съпругески начала. Фактът на съществувала брачна връзка между нея и починалия приживе, която е прекратена по съдебен ред се установява от представеното съдебно решение от 18.01.2010 г. на СРС, 87 състав по гр.д. 13 637/09 г. Независимо от развода, 2 години по-късно, те отново се събрали да живеят заедно, което се доказва от свидетелските показания.

По делото са събрани гласни доказателствени средства, а именно – показанията на св.Д., В., М. и К. /брат на ищцата и вуйчо на ищеца/, разпитани в о.с.з. на 01.03.2021г.

Свидетелите М. и Д. А. К., дават идентични показания, установяващи че ищцата и пострадалия са живели заедно в общо домакинство, с общото им дете и за продължителен период от време като семейство, а след кратка раздяла след развода им са продължили да поддържат нормални семейни отношения, основани на разбирателство и подкрепа. Св.М. твърди, че разводът е провокиран от „запор на двете заплати и се разведоха, за да може в семейството да влиза поне една заплата" респ. „Ж. беше теглил някакъв кредит и затова се бяха развели".

Горното се потвърждава от показанията на св.К., който сочи, че прекратяването на брачната връзка не е основана на разрыв в отношения между тях, а по причина на други външни фактори.

САС споделя като правилен извода на СГС, че ищцата е била фактически съжител на починалия към датата на ПТП и като такава притежава активна легитимация .

Поканата е надлежно връчена на 04.11.2019г., /л.20/, от която дата ответникът е изпаднал в забава.

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Съгласно чл.432 ал.1 КЗ Увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл.380 КЗ.

Първо съгласно чл.300 ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за

гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

Поведението на пострадалия не е предмет на присъдата, освен, ако съпричиняването не представлява елемент от състава на престъплението, и не е било предмет на изследване в наказателното производство по конкретното дело. Присъдата не е задължителна за гражданския съд в частта по отношение поведението на лицата, за които това не е предвидено от НК като елемент от фактическия състав на деянието, **а преценяването на степента на допринасянето е възможност само на гражданския съд.**

Въпросът за съпричиняването по чл.51 ал.2 ЗЗД е решен в съответствие със съдебната практика. По въпроса, освен принципните постановки в т.7 от ППВС № 17/63г., според които съпричиняване е налице, когато пострадалият е допринесъл с поведението си за противоправния резултат, е формирана задължителна практика на ВКС - решение по т.д. № 525/2008 г., ТК, II т.о., решение по т.д. № 35/2009 г., II т.о., решение по т.д. № 1117/2009 г., II т.о., в която е застъпено становище, че само по себе си нарушението на установени в ЗДвП и ППЗДвП правила не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на обезщетението, тъй като е необходимо нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Пострадалият не е спазил горепосочените правила за безопасност при скачване на двата трамвая и главно последователността на действията, въпреки наличието на дългогодишен стаж и професионален опит. Проведен е надлежен инструктаж /периодичен 09.08.2019г. и ежедневен на 18.08.2019г./ Във формираната от ВКС практика по приложението на чл. 51 ал. 2 ЗЗД и в частност - за определяне съотношението на приноса на делинквент и пострадал - последователно се приема, че от значение е съотношението между броя и тежестта на извършените от всеки от двамата нарушения на правилата на движение, в причинност с ПТП, като подлежат на преценка конкретните условия, при които е реализирано ПТП и спрямо същите - кой от съпричинилите вредоносния резултат е имал по-голяма възможност да предотврати същия / така в решения по т.д. № 1846/2021 г. на II т.о., т.д. № 3540/2013 г. на I т.о. на ВКС и др ./ . Следователно, от значение е и поведението на кой от тях е първопричина и обуславящо, респ. на кой от тях - обусловено, поради което и само по себе си не би било вредоносно. Видно е, че в настоящия случай, вината е на Д., който не е заstopорил спирачките на втората мотриса, а тази на С. се изразява в неговата небрежност по отношение спазване на дистанция преди правилното поставяне на щангата и скачващия болт между мотрисите.

Ищците по настоящото дело попадат в кръга на легитимирани лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение за неимуществени вреди по справедливост и обхваща най-близките роднини като **низходящите, възходящите и фактическа съпруга.**

Досежно размера на обезщетението, съдът съобрази следните обстоятелства:

В процесния случай ищците претендират претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от факта на загубата на най-близкия за тях човек – съпруг и баща.

От изложеното по-горе, както и предвид факта, че починалият е бил на 48г. години към датата на ПТП през 2019г., с когото според свидетелските показания, ищите са живеели заедно в едно домакинство, били задружно и сплотено семейство, повече от 20 години имали съвместен семеен живот с неговата фактическа съпруга, която е останала сама на възраст от 45 години, починалият бил изключително работоспособен човек, който полагал грижи за тях – финансови и морални. На следващо място, от показанията на разпитаните свидетели, съдът приема за установено, че смъртта се е отразила изключително тежко на ищите - изпитали силен стрес от смъртта, както и непрежалимата загуба, свързана с липсата на материална помощ и морална подкрепа в бъдеще, които те ще търпят до края на живота си, във вр. с критериите в ППВС №4/68г. и сегашната конюнктура в страната, вкл. и с оглед възрастта на ищите /19г. и 45г./, съдът намира, че обезщетението е завишено и следва да бъде определено в размер на по 150 000 лв. за всеки от тях, предвид факта, че вредите са настъпили към 2019г. и са налице двама наследници на починалото лице. При отчитане на 20% съпричиняване /30 000 лв./ следва да се присъди сумата от по 120 000 лв. за всеки от тях. Върху сумите е дължима и законна лихва, считано от 04.11.2019г. /поканата/, но с оглед диспозитивното начало в процеса следва да се присъди така, както е поискана в ИМ т.е. считано от 04.02.2020г.

С оглед гореизложеното и при съвпадане изводите на първа и настоящата инстанции решението следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Обжалваем интерес от общо 310 000 лв. като и двете жалби са неоснователни. Затова не се дължат разноски за настоящата инстанция, доколкото крайният резултат остава непроменен.

Воден от горното и на основание чл. 272 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от постановено по гр.д.№ 2921/2020г. по описа на СГС, ГО, 19 състав, в обжалваната му част.

В осъдителната част - до 60 000 лв. за **М. А. К.** и до 50 000 лв. за **К. Г. С.**, решението като необжалвано е влязло в сила.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____